

ANY XII

REUS, DIUMENGE 1 DE JULIOL 1917

NÚM. 150

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà : Habitacions amb bany, dutxes i telèfon

BALNEARI "SANTA MARINA"

Situat a Pratdip (Tarragona)

Inauguració el primer de juliol

La millor aigua per a la curació radical de les afeccions nervioses, de l'estómac, fetge i ronyons. De resultats positius en les anemias i vics de la sang. Nou i magnífic BALNEARI d'aigües puríssimes de gran radiactivitat (104 Volts-hora-litre).

Voltat d'ombrívols boscos, a 400 m, sobre el nivell del mar, a la muntanya, encontra't de PRATDIP. Habitacions amb aigua i llum elèctrica. N'hi ha també d'altres, molt còmodes, a preus més econòmics.

Missa diària en el mateix Santuari

Viatge per ferrocarril fins a Reus i des d'allí al BALNEARI en confortables automòbils de l'Establiment.

Per a informes i condicions, a l'Administració :

Ronda de la Universitat, 15, pral., 2. -Barcelona

Analisi química i examen bacteriològic de l'Aigua de SANTA MARINA

Caràcters físic-químics

Temperatura del ma-
nament . . . . . 14°
Residu fixe a 180° . . 0.2213 grs. per litre
Radiactivitat . . . . . 104 volts hora-litre

Gasos en dissolució

Anhidríc carboníci líquid: 6.73 c.c. 6.0.01332 grs. per litre
Oxigen. . . . . 2.30 » 0.00328 » »
Nitrogen. . . . . 8.20 » 0.01025 » »

Agrupació dels altres elements disolts

Bicarbonat calcic . . . 0.21888 g.s. per litre
Bicarbonat magnèsic . . 0.07510 » »
Bicarbonat ferric . . . 0.00197 » »
Clorur magnèsic . . . 0.00456 » »
Clorur sòdic . . . . . 0.01237 » »
Fosfat sòdic . . . . . 0.00049 » »
Nitrat sòdic . . . . . 0.00853 » »

Sulfat alumínic . . . 0.00050 » »
Sulfat càlcic . . . . . 0.01561 » »
Acid silicic . . . . . 0.01534 » »
SUMA DE SUBSTANCIAS SÒLIDES . . . . . 0.35326 » »

Indicis de potassi i matèria orgànica: aquesta equival tan sols a 0.41 mg. d'oxigen per litre.

Examen bacteriològic

L'aigua de Santa Marina conté 13 gèrmens aeròs per c. c. La investigació de espècies anaeròbiques, així com del B. Coli i del B. Eberth, ha donat resultat negatiu. Segons aquests caràcters, deu classificar-se entre les MOLT PURES.

Barcelona 15 de maig de 1917.
Dr. A. Miquel Ballà i Botia.

Congrés de Metges de llengua catalana

Secció de Cirurgia

La sessió quirúrgica va presidir-la el doctor Mestres, actuant de secretari el doctor Cervera.

Es donà compte de les següents comunicacions:

Del doctor Raventós (don Antoni): «Indicacions de la ósteo-síntesi en les fractures». Sense discussió.

Doctor Corachán: «Contribució al tractament inquiet de les fractures dels ossos llargs». Intervenen en la discussió els doctors Solé, Julià, Monturiol i Raventós (don Antoni).

Doctor Ribas (S.): «La diaternia com a tractament en les lesions anexionals». Sense discussió.

Doctor Agustí: «De la pubiotomia i de la marxa del part en les pelviacions simètriques de primer grau». Sense discussió.

El doctor Wieden, de València, dona compte d'una nova tècnica original per a operar la catarata, i una altra comu-

nació sobre modificacions d'instrumental en la esclerotomia amb exterm, del doctor Foroni de Nàpols. El doctor Wieden és molt aplaudit.

El doctor Torrents Castellfort presenta un cas de curació de fibromicosarcoma maligne.

El doctor Roig Raventós presenta un dispositiu original per a dur a terme amb gran comoditat les midacions pélviques.

El doctor Suñer Medán s'ocupa del tractament conservador de les mastoiditis supurades.

El doctor Ferrando llegeix unes notes clíniques referents a les mastoiditis agudes en els nens de pit.

El doctor Vendrell presenta una contribució a l'estudi del tractament de les anquilosis.

El doctor Riba i de Sanz s'ocupa del tractament del mal de Pott per la fixació utoplàstica de les apofisis espinoses; prenen part en la discussió els doctors Soler, Julià, Vendrell, Raventós, Monturiol i Corachán.

El doctor Soler i Julià parla de les fractures degudes a la reabsorció del call d'una altra fractura.

El doctor Santini s'ocupa del tractament quirúrgic de la tuberculosi farin-

Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU. EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA CIRURGIA :: Matriu :: VIES URINARIES ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES Consulta de 6 a 9 BARCELONA - Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

gea, prenen part en la discussió el doctor Ferrando.

El doctor Monturiol llegeix la seva comunicació sobre «Contribució a l'estudi clínic del cranc del fetge», discutint-la el doctor Raventós.

El doctor Bassedas ha presentat una col·lecció de pelvis viciades.

Secció de Medicina

Varen presidir-la els doctors Freixa i Esquierdo (don Pere).

Es donà compte, entre altres, de les següents comunicacions:

Doctor Gil Vernet: «Contribució al estudi de l'anestesi local».

Doctor Wennergren: «El Mercuri en el tractament de la febre tifoidea».

Doctor Pujol i Brull: «Tractament de la ciàctica».

Doctor Moragas: «Resultats del tractament de la febre mediterrània mitjançant les stokvacunes i autovacunes».

Intervenen en la discussió els doctors Wennberg i Puig i Sais.

Doctor Torres Carreras: «Radiografia ultra penetrant. Consideracions de ordre pràctic».

Doctor Xercavins Romeu: «L'enema elèctric en les oclusions intestinals. Vint cassos. Indicacions i contraindicacions Tècnica. Conclusions».

Doctor Danés: «Les formes frustrades de la malaltia de Baredow en son aspecte clínic».

El doctor Borrás llegeix una comunicació del doctor Suárez de Figueroa sobre «El paludisme a l'Emperio».

Doctor Puig i Roig: «Sobre la tensió arterial en l'embarà, part i puerperio».

Doctor Girona Cuyás: «Contribució a l'estudi de la meringiti ventricular».

Doctor Estapé Pañelles: «Valua semiològica de l'examen de la tensió arterial».

Doctor Massot Palms: «Qualques consideracions sobre l'ozena i son tractament i mides preventives per a evitar la seva propagació».

Doctor Bellido: «Correlacions funcionals a l'aparell urinari».

Doctor Mas i Puig: «Proximitat de reinfecció difterica».

El doctor Barrufet va llegir una comunicació del doctor Frías, de Reus, sobre el valor pronòstic del badall en les malalties agudes.

El doctor Manuel Moragas ya dona compte d'un comunicació sobre la importància dels símptomes subjectius, que li va merèixer una especial felicitació per part del doctor Esquierdo.

El doctor Faustí Barberà, de la Reial Acadèmia de Medicina, va llegir un document sobre el procés de la lluita mundial i oficial contra la tuberculosi.

El doctor Esquerdo es retirà de la presidència, agrant al Congrés la discussió que li havia fet nomenant-lo president honorari, felicitant ensembs els congressistes per la tasca valiosa que havien realitzat.

Li va contestar el doctor Freixas en nom del Congrés, manifestant que amb l'esmentat nomenament solament s'havia fet justícia i que ja es podia considerar president honorari del tercer Congrés.

Sota la presidència del doctor Freixas va continuar la sessió.

El doctor Durán Arrom va llegir una comunicació sobre les bases anatómiques i fisiològiques normals per l'estudi de les aortitis.

Comissió

El Congrés ha acordat nomenar una comissió composta dels doctors Pi Suñer, Terrades, Pujol i Brull, i Ribas i Ribas, al fi de realitzar el que es proposa en la ponència del darrer sobre la lluita social contra el cranc sense perjudici de dirigir-se a les entitats oficials demandant el llur concurs.

Sessió de clausura

A la tarda va celebrar-se la sessió de clausura del Congrés.

Presideix el doctor Freixas, i assisteixen a l'acte gairebé tots els congressistes.

El doctor Freixas pronuncia un bell i patriòtic parlament remerciant a tots els que han contribuït a les asques del Congrés la llur cooperació, i posant de relleu la valua de la tasca realitzada.

Tot seguit es reuneix en Junta general l'Associació de Metges de llengua catalana, tractant d'assumptes d'ordre interior de la mateixa.

Apèt de germanor

Al Restaurant «Tibidabo», al cim de la muntanya, es reuniren més d'un centenar de congressistes en amigable confraternitat, celebrant amb un apèt l'acabament de les tasques del Congrés.

Presideix l'acte els doctors Freixas, Esquierdo (P. i A.), Pascual, Robledo, Mestres i Presta.

A l'hora del xampany brindaren eloquientment els senyors Bassedas, Mestres, el valencià senyor Wieden, Freixas, i P. Esquierdo, essent molt aplaudits, especialment en les notes de vibrant patriotism i amor a la llengua catalana, acabant el bell acte en mig de gran entusiasme.

Assamblea de les classes populars de Catalunya

Escoltem a don Miquel d'Unamuno en «Espanya». Parlant d'un ridícul incident ocorregut en l'Ajuntament de Madrid entre el ministre de la trampa electoral i un fill d'En Maura, al que li retirà la paraula, per a que no discussis a l'alcalde imposat pel Govern, comentava així el sabi catedràtic:

«Más claro, ni el agua más clara.

Quiere decirse que los concejales no

tienen derecho a discutir ni juzgar el nombramiento político de un alcalde de Real orden; pero el gobierno tiene de

derecho a meter política, y la peor de todas, en los concejos nombrando alcaldes de real orden.

Si los concejales españoles a los que se les impone esa humillación, que lo es, de los alcaldes de real orden, tuvieran algo de dignidad, pronto se acabaría con esa vergüenza y serían alcaldes los que el concejo mismo designara.

Y en la mayor parte de las ciudades y villas sometidas a esa vergüenza—que lo es—se trata solo de satisfacer la más baja pasión de los politiquillos electores, que es la vanidad. Otras veces hasta cuesta encontrar quien se quiera encargar de la alcaldía de real orden; pero hay que dejar al diputado del distrito o al caciquillo ministerial la satisfacción de ser por su recomendación como se provea la alcaldía.

El parlamento está para tratar cuestiones políticas, pero también está la calle para eso. Y nada tendría de extraño que algún día un movimiento político venido de la calle echara a un alcalde de Real orden de un puesto que sólo debía ocuparse por popular orden.

En 1840 tuvo que hacer Espartero lo que hoy harían fácilmente los concejales si estuviesen compuestos de concejales con sentimiento de dignidad, de ciudadanía. Es una obligación de los concejales de concejos sometidos a esa intrusión abusiva gubernativa la de dificultar la estancia de los alcaldes de real orden, la de echarlos de su puesto. Tanto

los problemas sobre la formación es-

Els alcaldes de R.O.

Escoltem a don Miquel d'Unamuno en «Espanya». Parlant d'un ridícul incident ocorregut en l'Ajuntament de Madrid entre el ministre de la trampa electoral i un fill d'En Maura, al que li retirà la paraula, per a que no discussis a l'alcalde imposat pel Govern, comentava així el sabi catedràtic:

«Más claro, ni el agua más clara.

Quiere decirse que los concejales no

tienen derecho a discutir ni juzgar el nombramiento político de un alcalde de Real orden; pero el gobierno tiene de

derecho a meter política, y la peor de todas, en los concejos nombrando alcaldes de real orden.

Si los concejales españoles a los que se les impone esa humillación, que lo es,

de los alcaldes de real orden, tuvieran algo de dignidad, pronto se acabaría con esa vergüenza y serían alcaldes los que el concejo mismo designara.

Y en la mayor parte de las ciudades y villas sometidas a esa vergüenza—que lo es—se trata solo de satisfacer la más

baja pasión de los politiquillos electores,

que es la vanidad. Otras veces hasta

cuesta encontrar quien se quiera encargar de la alcaldía de real orden; pero

hay que dejar al diputado del distrito

o al caciquillo ministerial la satisfac-

ció de ser por su recomendación co-

mo se provea la alcaldía.

Los problemas sobre la formación es-

más en el caso de Madrid en que el alcalde de real orden puede ni ser concejal siquiera. Ese antiguo jefe político del ayuntamiento debe desaparecer.

Y no digan los gobiernos que al consejo debe irse a hacer administración y no política—solemnísima tontería que ni a un idóneo se le ocurre ya, pues es política la administración—, porque son ellos, los gobiernos, los que con tales reales órdenes han metido la peor política en los municipios.

Si los republicanos españoles no fueran en su mayoría republicanos municipales cuyo republicanismo no va más allá de municipalerías, hace tiempo que la orden popular habría abolido esas órdenes abusivas. Que estos idóneos las hagan abolir no hay que esperarlo, pues no se han dado cuenta del momento presente. Desde que les echaron la otra vez del poder hasta ahora que han vuelto a él han estado durmiendo la digestión y no saben lo que ha pasado. V no se ve Espartero que repita lo de 1840. En cuanto a los alcaldes de real orden no se les puede pedir sentimiento de dignidad de ciudadanía.

Durs poden ser els repretxes del «Rector de granito»; durs pero acàs no injustos completamente.

L'Orfeó de Sabadell

Amb motiu de la vinguda d'aquest Orfeó a la nostra ciutat, el qual donarà avui un gran concert matinal en el Teatre Fortuny, ens plau donar a coneixre les notes biogràfiques següents:

Aquest agrupament coral signe fundat l'any 1905 en la ciutat d'on porta el seu nom. Començà les tasques formant una massa coral d'homes sols que després s'amplià amb les seccions de senyoretas i nois, fins arribar a compondre's d'un conjunt de 15 cantaires, estant tots ells ensinistrats en solfeig i vocalització.

La labor artística portada a cab des del seu relatiu poc temps de la seva fundació, no ha pogut ésser ni més intensa ni més glòria. Seria feina llarga l'exposar l'infinitat de concerts organitzats i els diversos actes on ha pres part, sempre amb falquier èxit. Però cal remarcar, per haver constituit sorollosos triomfs immarcessibles, les excursions artístiques efectuades a Saragossa quan l'Exposició Hispano-Francesa, Castellar del Vallès, Sant Cugat, Rubí, Caldes de Montbui, Sentmanat, Valls, Mataró i Manresa. Ha organitzat altres concerts junt amb artistes de renom com els violinistes Joan Manén i Josep Soler i Gómez i alguns extraordinaris amb la cooperació de gran orquestra.

A Barcelona ha cantat una única vegada en el Palau de la Música Catalana, l'any 1909, constituint un dada glòria per aquesta entitat, car a l'exponentari èxit obtingut en el concert, deu afegeix-s'hi la ponderació unànim i fervorosa de la premsa barcelonina presentant l'«Orfeó de Sabadell» com una de les entitats capdevanteres de la música coral de Catalunya.

L'«Orfeó de Sabadell» compta amb un repertori extensíssim que comprèn diversos gèneres musicals com: composicions originals, música religiosa i música popular, havent sigut distingit per diferents autors de la terra per a fer l'estrena de composicions inédites.

El cùmul d'activitat i estudi que representa la feina portada a cap i l'auricular glòria que envolta l'entitat sabadellense, es deu principalment a la entusiasta, energica i persistent actuació del mestre director En Josep Planas i Argemí, àmnia mare de l'«Orfeó de Sabadell», temperament musical poc comú i intèrpret fidel i respectuós de les obres que la saviesa de la seva batuta fa brillar amb inaudites coloracions i detalls sorprenents.

El mur de que parlo encara no ha estat destruït. Cert és que son enderrocs han estat ordenats pel senyor governador civil, ja en 31 d'octubre de 1911; que s'ordenà més tard en sentència del Tri-

El llobo canturreja

Entre les diferents i variadíssimes qualitats que adoren al llobo possiblita, n'hi ha una que sobressurt: la duresa de la seva... mollera. Dos dies li ha costat apendre's l'última llicència. I ans d'ahir ens engega una altra de les seves insubstancials *carretilles*.

Pero creuen vostés que fa propòsits d'esmena, que procura sincerar-se de la seva exaltada sardanofilia, que diria ell? Res d'això. Ell és *republicà*, molt *republicà*; i per xó té dret a censurar a l'alcalde senyor Simó, home recte, culte i equanim, vinguí o no vinguí a tom. —Què li haurà fet el senyor Simó al llobo possiblista, que no pot veure'l ni en pintura? —Ell necessita dir mal de tothom, ni que no coneixi al qui malparla. —Com ho faria, si no, per a veure diariament el seu nom en lletres de motlló? Ell necessita, en una paraula, que's parli d'ell. Heu's-aquí el per què de les seves elucubracions...

Està en el seu dret; no intentarem pas curar-lo de la seva monomania.

Mes no'n creiem en el cas de tolerar que cap llobo posi en tela de judici el nostre republicanisme. I molt menys per qui ha rebut el *bautisme de sangre* en les fileres de la guardia pretoriана del ridícul cap dels conservadors locals. Lo que tal vegada considera ell com un títol que li dona dret a extender i retinar patents de republicanisme...

Lo únic que estem disposats a tolerar-li és el plagar ignorantement tot lo que nosaltres li diem, com, per exemple, allò de la «monomania persecutoria»...

¿Que no li han ensenyat a dir què'ss possiblistes han tingut qui sab quants alcaldes nomenats de R. O.?

Doncs, deixi's d'*«epatar»* als pacients llegidors de «Las Circunstancias» amb les seves repetides llances sobre assumptes que no coneix ni de lluny, i procurei, al menys, ferús de la consabida fulla de parra quan vulgui actuar de llimpiabotes del minúscul i serioss senyor Sardà.

Sabiem que a certa mena d'individus les altures els produeix rodaments de cap, mes no podíem ni imaginar-nos que els «globos trotius» sentissin els mateixos efectes mirant-les des d'abaix, des de la fondalada...

TRIBUNA LLIURE

INTOLERABLE

Ho és, senyor Director, lo que m'està passant, i d'alta manera insopportable que deci'cudir a la premsa, acullidora de totes les justes reclamacions i de totes les legitimes protestes.

Als qui com jo es troben inicuament perjudicats, quins drets són vulnerats, quines justes i legitimes instàncies es veuen despreciades no pels tribunals i les autoritats que s'han ja pronunciat en son favor, sino per la dessidia o conveniència d'un funcionari, no'ls hi queda més remei que recórrer al periodisme en cerca d'apòi o al menys de tribuna des d'on la seva protesta arribi a la pública opinió i a la noticia dels qui poden fer que les perturbacions terminin, i dret concilcat es reposi i no sigui burlada la justicia per funcionaris més o menys escrupulosos, per tècnics més o menys competents, i sens dubte poc amics del compliment estricte dels seus deures.

Es el cas que des de l'any 1911, i per les autoritats competents s'ordenà l'enderroc d'un mur que indegudament construí en el límit del barranc de Pòporres un propietari *desahogat*. Aquest mur a més d'ocupar terreny propietat del comú, perjudica greument al predi d'enfront, que és propietat nostra, puix les rierades, desviant-se de son curs natural al topar amb la construcció ilegal, devasten i destrocen el terreny que'ns pertany, causant-hi a cada aiguat judicis de consideració.

El mur de que parlo encara no ha estat destruït. Cert és que son enderrocs han estat ordenats pel senyor governador civil, ja en 31 d'octubre de 1911; que s'ordenà més tard en sentència del Tri-

bunal Contencios, que sigué confirmada per una Reial ordre dictada al efecte. Cert també que després han vingut altres ordres i comunicacions governatives i de l'actual senyor alcalde per a que's procedís a l'enderroc d'aquella construcció ilegal, ilegitima i lessiva dels meus interessos. Doncs bé, el meu subsisteix.

Per què? Perque hi ha un funcionari municipal, un senyor arquitecte municipal que s'escolta les ordres que se li donen com qui sent ploure. He pogut veure les lentituds i reparos de les oficines municipals, que no eren pocs i que mai he pogut entendre; he obtingut declaracions executives de les autoritats i tribunals que he nomenat, però els ai-guats segueixen xafant-me la vinya, i el mur il·licit segueix desafiant resolucions i sentencies, i ordres i apercibiments, perquè tot relisca per sobre la dura closca del senyor arquitecte municipal, d'aquest senyor que en això de fer el sort en sab la primitiva que s'escolta tot lo que no li convé com qui sent ploure, desoient les ordres superiors i mofant-se dels drets dels ciutadans que per a general desgracia li estan confiats.

Término, senyor Director, amb sinceres mercés per l'acolliment que dóna al meu plany.

EUGENI TORROJA.

Reus 29 juny 1917.

Secció Oficial

Joventut Nacionalista Republicana

Segons prevé l'article 16 del reglament, es convoca als socis d'aquesta Joventut a l'Assamblea general que se celebrarà el dia 2 de juliol a dos quarts de deu del vespre.

Per la Joventut N. R., el secretari, Agustí Gil.

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 30 JUNY 1917

NAIXEMENTS

Joan Viarnés Olivé.—Andreu Pujol Fort.—Anton Ochoa Urrutia.

DEFUNCIONS

Magdalena Abril Jaumá, 34 anys, Hospital civil.

MATRIMONIS

Marià Martí Porqueras amb Joaquima Folch Cabré.—Josep Plana Corts amb Leonor Casals Martí.—Josep Huguet Montaña amb Maria Magdalena Crusat Mercadé.—Anton Huguet Montaña amb Ramona Olesti Cardona.—Josep Rosich Virgili amb Rosa Abelló Llovera.—Josep Perelló Penas amb Maria Domenech Llort.

Recaudació de Contribucions

ANUNCII

Concedida per la Superioritat la pròrroga de la cobrança voluntaria de les cédules personals per tot el pròxim mes de juliol, ho faig públic per a que durant dit nou plac pugui fer-se amb elles els que encara es trobin sense dit document.

Reus 30 de juny 1917.—El Recaudador, M. Pérez.

Junta local de Reformes Socials

Terminades les llistes de rectificació dels cens d'electors patrons i obrers, queden exposades al públic per terme de vuit dies a fi de que puguin presentar-se contra els mateixos les reclamacions oportunidades.

Reus 26 de juny de 1917.—L'alcalde, J. Simó i Bofarull.

Institut Pere Mata

S'avisa als seyors tenedors d'Obligacions d'aquesta Societat, que durant els dies del 18 al 30 del present mes, en el Banc de Reus de Descomptes i Préstecs, se pagaran els cupons nífims. 27, 22 i 8 corresponents a les emissions de 1904, 1906 i 1913, respectivament.

Reus 14 de juny de 1917.—P. A. del C. de A., l'Administrador, Nicolau Geusset.

Informació

Procedent de Tarragona aquest matí arribarà a nostra ciutat l'Orfeó de Sabadell que, com ja hem dit en altres edicions, ha de donar un concert matinal en el Teatre Fortuny.

En dit concert l'Orfeó de Sabadell, ens donarà a coneixer les primícies del seu art i, donada l'importància de les masses chorals que composen dit Orfeó, és d'esperar que nostre poble acudirà coliseu de la plaça de Prim a festejar amb llurs aplaudiments el seu meritíssim treball.

Tot desitjant que l'èxit que obtingui dit Orfeó en aquesta ciutat superi als aconseguits recentment a Valls i Tarragona, desitgem als simpàtics orfeonistes que l'estada entre nosaltres els sigui ben agrado.

***

En la Sucursal de la Caixa de Pensiones per a la Vellesa i d'Estalvis, durant la pròxima setmana se trobarà de torn el vocal de sa Junta de Patronat, don Lluís Vilanova.

***

Pintura preparada, assortit compleix de colors: pots de 1 i mig Kg.

GAIETÀ CAVALLÉ, S. en C. Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució.—REUS

***

Avui diumenge, de 12 a 2 i de 6 a 8, tarda, i de dos quarts de 10 a dos quarts d'una, nit, se celebra en el Gran Cafè de París grandiosos concerts a càrrec del reputat «Quintet Delgado».

Durant els concerts se serviran en aquell establiment i a domicili tota classe de gelats i la sens rival horxata valenciana, la qual se ven a 75 céntims la botella de litre.

***

A la vila de Prades, on residia accidentalment cercant recobrar sa quebrantada salut, ha deixat d'existir el jove d'aquesta ciutat En Robert Grau Tarrats, fill del doctor d'igual nom, i net del fabricant de teixits en Josep Grau.

Rebi amb aquest motiu la família Grau-Tarrats l'expressió sincera de nostre més sentit pesam.

***

Procedent de Madrid, es troba de nou a Barcelona l'eminent compositor Amadeu Vives per a dirigir els assatjos de la seva nova partitura «El Señor Pandolfo», la qual estrena s'anuncia al Còmic, per a primers del present juliol.

***

Ans d'ahir tinguérem el gust de saludar a volguts amics nostres residents a Barcelona, entre ells, a l'Eduard Recasens i En Pere i En Ramón Vidiella, els quals vingueren a passar la Festa Major entre nosaltres.

***

Saló de Sombreros de Lluïsa Morera

Carrer de Jesús, 12. — Reus

La duanya d'aquest establiment se complan en participar a les seyyores, que en ell hi trobaran un extens i variat assortit en sombreros d'alta novetat, adaptació dels últims models de París.

***

Pel dependents de l'autoritat han sigut detinguts varis subjectes sospitosos.

***

En els aparadors de la tenda de nòvates que nostre bon amic En Marc Massó té establet en el carrer de Mont-roig, hi ha exposades dues artístiques ampliacions d'uns retrats fets al llapis per l'alumne de l'Acadèmia del senyor Aguadé. En Vicens i S. Cayuela, qui treball li ha sigut molt elogiati.

***

questa nit se celebrarà en la plaça de Prim un gransí festival. La banda La Palma executarà les millors peces del seu repertori i alternant amb el concert se dispararà una magnífica col·lecció de focs artificials.

***

Amb les dues funcions que avui se donarán en el Teatre Circo se despedirà la companyia de sarçuela del popular actor En Francesc Vidal.

Per a la funció de la tarda, està anunciat: «La Chicharra», «La Corte de Faraón»; i per a la de la nit, l'opereta en tres actes «Sybill».

***

La Comissió provincial ha senyalat els dies 5 i 20 per a celebrar les sessions corresponents al present mes de juliol.

***

Avui se celebrarà a l'Ateneu Barcelonès l'homenatge que la Federació Esperantista d'aquesta província i la Junta de «Nova Semo», han enviat afectuosos telegrammes d'adhesió.

***

Avui se celebraran extraordinaries sessions de cine en el Teatre Fortuny, Kursaal i Sala Reus.

En el programa del Fortuny hi figuren hermoses cintes, en el del Kursaal els episodis 9 i 10 de la celebrada cinta «Libertad» i en el de la Sala Reus un episodi en tres parts de la de gran èxit «Nic Karter».

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACI CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies
després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

ALS ESTIEJANTS.—Per a complir tots les comoditats de l'estiu, cal que tothom visiti els Magatzems Gibert, per a adquirir-hi els articles que a preus de verdadera ganga oferirà, durant aquesta setmana, i entre ells s'hi trobaran:

Americanes dril, classe superior, a tots preus.—Pantalons dril, classe superior, des de 2 ptes.—Tovallolles granet qualitat bona i de molta duració, a 85 céntims una.

OCASIÓ! Bastons de totes classes des de 40 céntims un.

Bar Mundial

Arrabal Santa Agnès, 82 i P. Catalunya
TELÉFON N.º 253

Pròximament es donarà a conèixer al públic el piano Electroba, únic a Reus fins a la fetxa, amb un nou repertori musical última novetat.

En aquest acreditat establiment se serveixen els següents gelats:
Mantecados

Café gelat
Horxata Valenciana Fortuny
SERVEI ESMERAT

Gel sà LA JOAQUINA

DIPÓSIT A REUS: ROMÀN MARI-MÓN, Plaça Catalunya, 7.

IMPORTANT

Antoni Fernández Tormo
Professor de llengua francesa del Col·legi de D. Joan Ollé i Ajudant de l'Institut General i Tècnic

Ensenyà l'idioma amb preferència per al comerç: llegit, escrit, parlat i traduït al castellà.

La millor recomanació d'aquest Professor és que quants alumnes han estat al seu càrrec han obtingut en els exàmens bones notes, tant en aquest Institut com a Madrid, Barcelona, o allí on s'han presentat.

Plaça Farinera, 8, primer.—REUS

— ACADEMIA —

Pintura-Escultura

dirigida per

A. Aguadé i Granell

Classes de Dibuix i Modelatge

Arraval Alt de Jesús, núm. II

REUS

Gran Servei de Carruatges
De Mont-roig a Reus i viceversa

SORTIDES

MONTROIG REUS

5 i mitja	7
9 i mitja	9 i mitja
12 i mitja	15 i mitja
17 i mitja	17 i mitja

PUNTS DE PARADA:

Mont-roig, Casa Sabaté.
Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

El servei començarà el 1 març de 1917

sense aquesta marca

l'apparell INO és un GRAMÓFON
CATÀLEGS GRATIS

Els progrés que la ÓPTICA ha experimentat des de fa mig segle, ha demostrat que avui és indispensable en tots els ordres baix tots els aspectes: Amb l'auxili d'uns lentes o gafas ben escollits, són milers les persones que practiquen l'hermós sentit de la vista, en completa normalitat.

No's deuen comprar els lentes com un gènero qualsevol, no basta escollir cristalls rutinariament i sense raons científiques. Quantes persones han malgastat sa vista, perjudicant-la en alt grau per no tindre en compte aquests prudents consells! Sols un examen a conciencia pot donar per resultat trobar uns lentes perfectes, ja que moltes vegades no tenen el mateix grau de refracció els dos ulls.

En conseqüència, aquesta CASA sense perdonar mitjà ha instal·lat en son propi establiment una completa SECCIÓ D'ÓPTICA que li permet assegurar a sa distingida clientela, una extraordinaria exactitud en els cristalls prescrits pels senyors Oculistes, amb lo qual, creu prestar un bon servei i al mateix temps omplenar un buit fa temps notat en aquesta ciutat.

S'excedeix el verdader cristall de roca del Brasil i es garantiza sa autenticitat per mitjà d'aparells especials. Cristalls de totes classes, montures d'or, xapat, niquel i ser.

Se fan ademés, tota classe de compostures perteneixents a dit ram.

JOSEP PUJOL. - Cirurgiá
Especialista en la curació de les hernies (trenquats) amb 30 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment «LA CRUZ ROJA» dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el si de despistar a la meva clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit que gaudeix casa meva, s'ha establert prop de la mateixa.

“LA CRUZ ROJA” (CASA FUNDADA EN 1896.) MONTEROLS, 18 (Al costat del fabricant de garres D. Isidre Pons)

Gran Café Restaurant de Salou

(SITUAT DAVANT L'ESTACIÓ DEL TRAMVÍA)

Servei esmeradíssim: Coberts i a la carta: Preus econòmics Se lloguen habitacions amb tot el confort desitjable, a preus reduïts.

Joan Massó Veciana, cuiner Obertura el Primer de Maig

Sidral TEIXIDÓ

NOM PATENTAT PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

PRENEU SIDRAL “TEIXIDÓ”

REFRESCANT, APERITIU i DIGESTIU

EL SIDRAL TEIXIDÓ és indispensable als estiuencs, excursionistes i caçadors perquè evita les infecions purificant l'aigua.

Exigiu-lo en els Cafès, Bars i Drogueries.

Únic representant a Reus: D. GAIETA VIRGILI, Plaça de Prim, núm. 3

BAR ESOUELLA

AVIS IMPORTANT. Com signi que el merescut èxit alcançat pel Sidral TEIXIDÓ ha fet sorgir explotadors que expedeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidores que no's deixin sorprendre en la seva bona fe.

Tot granulat que no vagi envasat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del laboratori del SIDRAL TEIXIDÓ són productes similars que el públic deu rebutjar per il·legítims.

Instal·lacions Elèctriques

AMORTITZABLES

Per a informes: Electricista Freixa

Carrer de Vilà (a) Bou.

Companyía del Gramófon

SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPINÀ - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Desperadors des de 290 pessetes.

Banys Higiènics

Banys simples i preparats.-Servei de Dutxes

B. Martínez. - Carrer de Castellvell. - Reus

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS A 2248 i A 3453)

BARCELONA

TELEGRAMES

Madrid 30.

EL CAP DEL GOVERN

El senyor Dato al rebre als periodistes en la presidència els ha dit:

He posat a la firma del rei decrets resolgent competències, una entre el Governador de la Corunya i aquella Audiència, a favor d'aquell, i altra entre el comandant general de Ceuta i la Audiència de Tetuán, també a favor de aquell, i altres dos decrets d'escàs interès.

Des del Palau vaig anar al ministeri de la Guerra, on me comunicà el märqués d'Estella que el Consell d'Estat en sa reunió en ple aprovà l'autorització per a augmentar en un ral diari l'haber del soldat. Demà a les onze se celebrarà Consell de ministres per a despatxar aquest assumpte. Ara tornaré al Palau per a sotsmetre a la firma del rei el corresponent decret.

He llegit solts en els periòdics comentant la visita que feu el senyor Azcárate al rei.

Com arribarem al Poder quan existien plantjats varis conflictes socials i vagues, he pregat al rei que cridés al senyor Azcárate, com president que és de l'Institut de Reformes Socials i personalitat de gran competència que ningú millor que ell podria informar-lo. El rei, en efecte, cridà al senyor Azcárate, qui tingué la bondat d'acudir, retrassant son viatge a León. Això és tot.

Veig que segueixen circulant notícies alarmistes, lo qual algunes vegades resulta perniciós en el mercat bursàtil, i com vostès compreniran això no pot consentir-se, ademés de que no ignora el públic que sempre hi ha interessats en aquestes maniobres alarmistes.

Les notícies que's reben de totes parts cunden tranquilitat.

Preguntat el senyor Dato aprop de si s'havia acordat el nomenament de president del Tribunal Suprem, contestà: Encara no, ni s'ha resolt res que es refereixi a personal, perque ara estem ocupats en anar resolgent problemes més urgents que interessen al país.

Altres periodistes li diigué, al·ludint a la suspensió de garanties constitucionals: «Quan anem a poguer escriure amb llibertat?»

Contestà el president: «Hi ha tants alarmistes, que si els deixessim, no sé on aniríem a parar. Nosaltres som els

primers en desitjar que's restableixi la normalitat. Quan es convenci el Govern de que no hi ha motiu per a que segueixi així mesura excepcional, restablirem les garanties constitucionals.

Me visitaran els directors de periòdics, els quals m'han demanat ja hora per a parlar d'aquest assumpte.

Ocupant-se de la entrevista que tinien el rei i el senyor Azcárate, díu que no pot desvirtuar-se l'accord de les esquerres parlamentaries en la reunió que celebraren en el Congrés.

Díu després que una personalitat reformista ha manifestat que si l'Azcárate fou preguntat per don Alfons aprop de l'actitud dels reformistes, és lògic que contestés que l' criteri d'aquest partit és el que concretament feu públic don Melquiades Alvarez en «El Imparcial» i en el sentit de la nota de la reunió de les esquerres.

Per son compte afegí «El País»: Sembla que existeix marcat disgust entre els reformistes per l'acte del senyor Azcárate. En la reunió que celebraren anit creu que s'acordà publicar un manifest desautoritzant al senyor Azcárate per sa precipitació en acudir al Palau sense haver consultat al partit.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

CONCERT MATINAL a càrrec del ORFEÓ DE SABADELL

A dos quarts d'onze.

Nit escullides sessions de cine.

Preus i hores de costum.

Teatre Circo

Gran Companyia de Sarçuela i Opereta dirigida pel primer actor F. VIDAL i el Mire. Ferran SALA LEYDA

Grans funcions per a avui: Tarda, a les cinc.—«La Chicharra», i «La Corte de Faraón».

Nit.—Despedida de la Companyia. L'opereta en tres actes «SYBILL». A dos quarts de deu.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui. Preus i hores de costum.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui. Preus i hores de costum.

Imp. Sanjuán Germáns.—Reus

EICAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitòries constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguint la fadiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

FARMACIA SERRA**TARIFES**

per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1. ^a plana	En tercera plana				En 4. ^a plana
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi
Fins a 3 cm. d'altura.	2'50	3'75	5'00	10'00	
De 3 a 5 "	3'50	5'25	7'00	14'00	
Per cada centímetre més	0'50	0'75	1'00	1'50	

Els remittits, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagaràn a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagaràn a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inserció.

FERROCARRILS**Servi de trens que regeix**

des de fer. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surts 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m
• Vilafranca; 9'38
• 7'25 9'23 e
• 8'49 13'27 m
• 14'13 17'42 c
• 17'16 21'44 o
• Vilafranca 20'37
• 21'25 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Surts 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m
• 8'33 10'36 r
• 9'20 12'47 c
• 13'00 16'15 o
• 15'23 19'24 m
• 19'49 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

• 12'54 13'24
• 9'56 10'30 m
• 14'30 15'00 m
• 18'80 18'35 c
• 20'50 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surts 7'35 arriba 8'10 c
• 12'17 12'45 m
• 16'35 17'14 m
• 19'25 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surts 7'17 surt 9'27 arriba 10'37 m
• 10'41 11'19 11'14 r
• 13'17 14'24 14'58 c
• 16'30 18'57 19'47 m
• 19'49 21'11 21'47 m
• 22'01 23'05 e

LITINOIDES SERRA

Primera sal lísnica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquissima aigua de taula

Existeix sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegstima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.**

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'ímpot.

Arraval de Santa Agna, número 80

-REUS

SIDRAL PLANAS

(NOM PATENTAT)
PREMIAT AMB MEDALLES D'OR

El millor de tots els refrescos efervescents coneguts

Laboratori: carrer Viladomat, 48.-BARCELONA

DIPOSITARIS UNICS PER A REUS:

Srs: ROCA I RIBAS**DISPONIBLE****DECORACIÓ - MOBLES**

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

DROGUERÍA

H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

L'Hidràulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics

PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

NON PLUS ULTRA

Trajes a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajes per a nens

Portal de Jesús, 1.-REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOSEP SOLE

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gracia, 62 (Colomado)
Hospital, 4 (Estació).

REUS
Güell i Mercader, (Hostal), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

**TINTORERIA de
MANUEL CIBIACH**

Se renta i tenyeix tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric.
Galanes, 7 REUS